

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

ALGEMENE VERGADERING

A R R E S T

**nr. 237.209 van 30 januari 2017
in de zaak A. 208.338/Abis-1**

In zake: François VAN HOOBROUCK D'ASPRE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marie Bourgys
kantoor houdend te 1160 Brussel
Alphonse Valkenerslaan 5/1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen
en advocaat Bart Martel
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 25 maart 2013, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand van 25 februari 2013 waarbij aan François Van Hoobrouck d'Aspre de tuchtstraf van de schorsing voor de duur van drie maanden met onmiddellijke ingang wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Thibaut en auditeur Iris Verheven hebben een verslag opgesteld.

Verzoeker en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 15 maart 2016.

Staatsraden Michel Pâques en Bert Thys hebben verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Van Melckebeke, die *loco* advocaat Marie Bourgys, verschijnt voor verzoeker, en advocaten Bart Martel en Bart Staelens, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Thibaut en auditeur Iris Verheven hebben een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

II. Feiten

3.1. Op 21 augustus 2012 beslist het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wezembeek-Oppem – een randgemeente zoals bedoeld in artikel 7 van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken – om met het oog op de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 de oproepingsbrieven voor de kiezers in het Frans en het Nederlands te bestellen.

3.2. Na een verzoek daartoe vanwege de verwerende partij op 5 oktober 2012, stelt de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant een onderzoek in “naar het verzenden van de oproepingsbrieven in de randgemeenten”.

3.3. Op grond van de bevindingen van dat onderzoek beslist de verwerende partij op 27 december 2012 om ten laste van verzoeker, die op dat ogenblik waarnemend burgemeester van Wezembeek-Oppem is, een tuchtonderzoek op te starten.

3.4. Op 15 januari 2013 legt de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant een tuchtverslag neer. De gouverneur besluit in dat verslag:

“Uit het onderzoek blijken volgende feiten. De heer Van Hoobrouck d’Aspre heeft persoonlijk de oproepingsbrieven voor de lokale en provinciale verkiezingen van 14 oktober 2012 opgehaald bij de firma Remmicom en deze op de post bezorgd. De oproepingsbrieven werden zowel in het Nederlands als het Frans bezorgd aan de kiezers in Wezembeek-Oppem. Door deze handelswijze heeft de heer Van Hoobrouck d’Aspre bewust wetens en willens zijn plicht om de taalwetgeving en de regels van de rechtsstaat te respecteren naast zich neergelegd.”

De gouverneur stelt vervolgens voor om verzoeker de tuchtstraf van één maand schorsing wegens grove nalatigheid op te leggen.

3.5. Op 24 januari 2013 stelt de verwerende partij verzoeker ervan in kennis dat zij op grond van het verslag van de gouverneur overweegt hem een tuchtsanctie op te leggen en dat hij daartoe wordt opgeroepen om op 20 februari 2013 te worden gehoord.

3.6. Op 18 februari 2013 bezorgt verzoeker zijn schriftelijk verweer aan de verwerende partij en laat hij haar weten niet aanwezig te zullen zijn op de hoorzitting.

3.7. Op 25 februari 2013 neemt de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand het thans bestreden besluit waarbij aan verzoeker de tuchtstraf van de schorsing voor de duur van drie maanden met onmiddellijke ingang wordt opgelegd.

Dit besluit steunt op de volgende overwegingen:

“Wat de feiten betreft:

Overwegende dat de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant in opdracht van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, met toepassing van artikel 4 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 de oproepingsbrieven voor de lokale en provinciale verkiezingen van 14 oktober 2012 aan de kiesgerechtigden in de gemeente Wezembeek-Oppem heeft verstuurd;

Overwegende dat de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant op 5 oktober 2012 heeft verzocht om een onderzoek in te stellen naar het verzenden van de oproepingsbrieven in de randgemeenten voor deze verkiezingen;

Overwegende dat de gouverneur in zijn verslag dd. 30 november 2012 over het verzenden van de oproepingsbrieven in Wezembeek-Oppem, gehecht aan het tuchtverslag van 15 januari 2013, de volgende feiten meldde:

a) de verzending van de oproepingsbrieven, waarbij iedere kiezer een oproepingsbrief zowel in het Nederlands als in het Frans gekregen heeft, gebeurde zonder enige medewerking van de dienst bevolking of andere gemeentelijke dienst of de gemeentesecretaris;

b) door het college is geen beslissing genomen tot het verzenden van de oproepingsbrieven, en volgens de gemeentesecretaris is de zending persoonlijk door de burgemeester uitgevoerd;

c) de waarnemende burgemeester heeft de oproepingsbrieven in ontvangst genomen bij de firma Remmicom en heeft ze persoonlijk gedeponneerd bij het

distributiecentrum Brussel X, zoals bevestigd wordt in het collegebesluit van Wezembeek-Oppem van 9 oktober 2012.

Overwegende dat de gouverneur uit het voorgaande concludeert dat de heer François Van Hoobrouck d'Aspre zich persoonlijk heeft ingelaten met de bedeling van de oproepingsbrieven en dat het haast niet anders kan dat hij verantwoordelijk of mee verantwoordelijk is geweest bij het bedelen van de oproepingsbrieven, waarbij iedere kiezer een oproepingsbrief zowel in het Nederlands als in het Frans gekregen heeft;

Overwegende dat het verslag van het onderzoek naar het verzenden van de oproepingsbrieven in de randgemeenten voor de lokale en provinciale verkiezingen van 14 oktober 2012 in Wezembeek-Oppem, dat de provinciegouverneur in opdracht van de minister op 30 november 2012 heeft bezorgd, volledig is en dat er zich geen verder onderzoek met betrekking tot de feiten opdringt;

In rechte;

Overwegende dat betrokkene in zijn verweerschrift van 18 februari 2013 stelt dat hij enkel de beslissing van college van burgemeester en schepenen van Wezembeek-Oppem, houdende bestelling van de oproepingsbrieven van 21 augustus 2012 heeft uitgevoerd;

Overwegende dat artikel 52 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet bepaalt dat de provinciegouverneur of de door hem aangewezen ambtenaar ervoor zorgt dat het college van burgemeester en schepenen ten minste vijftien dagen voor de verkiezing aan alle kiezers een oproepingsbrief zendt op de verblijfplaats die ze op dat tijdstip hebben; dat uit dit artikel duidelijk blijkt dat de heer François Van Hoobrouck d'Aspre in zijn hoedanigheid van waarnemend burgemeester geen enkele bevoegdheid had om zich als persoon in te laten met de bedeling van de oproepingsbrieven; dat de organisatie van de materiële verzending van de oproepingsbrieven tot de normale taken behoort van de gemeentelijke diensten, in uitvoering van de opdrachten, bij decreet toegewezen aan het college van burgemeester en schepenen; dat de waarnemend burgemeester zodoende zijn bevoegdheden te buiten is gegaan;

Overwegende dat betrokkene in zijn verweerschrift van 18 februari 2013 stelt dat de gouverneur zich bij de verzending op onwettige wijze in de plaats zou hebben gesteld van het gemeentebestuur;

Overwegende dat op basis van artikel 4 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant in opdracht van de Vlaamse Regering reeds oproepingsbrieven aan de kiesgerechtigden van Wezembeek-Oppem had bezorgd; dat dit artikel de Vlaamse Regering de bevoegdheid geeft om alle noodzakelijke maatregelen te nemen met het oog op het goede verloop van de verkiezingen; dat zij de provinciegouverneur daartoe eveneens de vereiste opdrachten kan geven;

Overwegende dat de Vlaamse Regering door het nemen van deze maatregel erover heeft gewaakt dat aan de kiezers de nodige rechtszekerheid werd geboden opdat zij zich met een rechtsgeldige oproepingsbrief in het stembureau konden aanbieden; dat de Vlaamse Regering tot deze maatregel besloot nadat bij vorige verkiezingen de verzending van de oproepingsbrieven in een aantal randgemeenten niet zonder moeilijkheden was verlopen en zij ter gelegenheid

van de verkiezingen van 14 oktober 2012 dergelijke problemen wenste te vermijden, teneinde de verkiezingen in alle sereniteit te laten verlopen;

Overwegende dat problemen, zoals bij vorige verkiezingen het verkiezingsproces hebben bemoeilijkt doordat kiezers over verschillende oproepingsbrieven beschikten; dat dit ook tot verwarring heeft geleid voor de kiezers in verband met de rechtsgeldigheid [van] de oproepingsbrief waarmee zij zich in het stembureau konden aanbieden; dat de Vlaamse Regering het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem per brief van 7 september 2012 hierover uitdrukkelijk heeft geïnformeerd;

Overwegende dat het optreden van de gouverneur bij de verzending van de oproepingsbrieven, overeenkomstig artikel 4 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet dan ook wettige maatregel is; dat deze maatregel op geen enkele wijze het recht inhoudt voor betrokkene om eigenmachtig op te treden bij het verzenden van de oproepingsbrieven en al helemaal niet om de oproepingsbrieven te verzenden in beide landstalen; dat deze in het verweerschrift van 18 februari [2013] opgenomen argumentatie dan ook niet dienend is;

Overwegende dat door het versturen van de oproepingsbrieven, nadat er al een verzending door de gouverneur had plaatsgevonden, de heer François Van Hoobrouck d'Aspre, er rechtstreeks toe heeft bijgedragen dat het goede en serene verloop van de kiesverrichtingen in de gemeente Wezembeek-Oppem werd verstoord;

Overwegende dat de oproepingsbrieven in de gemeente Wezembeek-Oppem door medewerking van de heer François van Hoobrouck d'Aspre werden verstuurd in het Nederlands en in het Frans; dat volgens de vaste rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht de oproepingsbrieven voor de kiezers moeten beschouwd worden als betrekkingen met particulieren; dat zij zodoende krachtens de taalwetgeving enkel in het Nederlands mogen worden verzonden, waarna kiezers die dat wensen op hun verzoek een Franstalig exemplaar kunnen krijgen; dat de Raad van State deze toepassing van de taalwetgeving uitdrukkelijk heeft bevestigd bij arresten van 23 december 2004 en 19 juni 2008; dat alle overheden, zowel de gemeentelijke als de Vlaamse overheid, de arresten van de Raad van State moeten naleven;

Overwegende dat uit de voornoemde arresten van de Raad van State blijkt dat het versturen van de oproepingsbrieven, zowel in het Nederlands als in het Frans in strijd is met de taalwetgeving; dat de toezichthoudende overheid veelvuldig de correcte toepassing van de taalwetgeving duidelijk heeft gemaakt en de Raad van State in zijn arresten van 23 december 2004 (nrs. 138.860 tot en met 138.864) en 19 juni 2008 (nr. 184.353) heeft geoordeeld dat de toezichthoudende overheid rechtmatig kan oordelen dat een oproepingsbrief in de bestuurstaal van het Vlaams Gewest, het Nederlands, moet verstuurd worden aan de kiezers, met de mogelijkheid voor iedere kiezer om een Franstalig exemplaar op te vragen; dat de Vlaamse Regering in haar verschillende onderrichtingen ter gelegenheid van de verkiezingen van 14 oktober 2012 nogmaals uitdrukkelijk de correcte toepassing van de taalwetgeving, onder meer bij het verzenden van de oproepingsbrieven, in herinnering heeft gebracht; dat zij hiervan ook kennis heeft gegeven aan de colleges van burgemeester en schepenen;

Overwegende dat, door aan iedere kiezer twee oproepingsbrieven (één Nederlandstalige en één Franstalige) te bezorgen, de heer François Van Hoobrouck d'Aspre wetens en willens in strijd met de correcte toepassing van de taalwetgeving heeft gehandeld; dat hij daardoor ook doelbewust heeft gehandeld zonder respect voor de arresten van de Raad van State in dit verband;

Overwegende dat deze houding van betrokkene des te stuitender is door zijn persistente weigering om de regelgeving te respecteren, mede in het licht van de beslissingen van 14 november 2007 en 24 november 2008 en 30 maart 2010 tot niet-benoeming van betrokkene als burgemeester van Wezembeek-Oppem; dat deze beslissingen mede waren gesteund op het feit dat de betrokkene bij een eerdere verzending van de oproepingsbrieven voor kiesverrichtingen bewust de taalwetgeving had overtreden, zoals die door de Raad van State rechtsgeldig werd bevonden in de supra vermelde arresten van 23 december 2004 (nrs. 138.860 tot en met 138.864) en 19 juni 2008 (nr. 184.353) en de toezichthoudende overheid toegelicht;

Overwegende dat de heer François Van Hoobrouck d'Aspre in zijn hoedanigheid van waarnemend burgemeester, krachtens artikel 64 van het gemeentedecreet, uitdrukkelijk belast is met de uitvoering van de wetten, de decreten en de uitvoeringsbesluiten van de federale overheid, het gewest of de gemeenschap tenzij die bevoegdheid uitdrukkelijk aan een ander orgaan van de gemeente is opgedragen; dat moet vastgesteld worden dat de heer François Van Hoobrouck d'Aspre blijvend weigert de democratisch tot stand gekomen wetgeving correct toe te passen en bovendien de uitspraken van de Raad van State als hoogste administratief rechtscollege blijvend naast zich neerlegt; dat hij daarnaast geen gevolg geeft aan herhaalde aanmaningen van de toezichthoudende overheid in dit verband;

Wat de uiteindelijke beslissing en de strafmaat zelf betreft:

Overwegende dat uit wat voorafgaat blijkt dat betrokkene zich heeft wetens en willens schuldig gemaakt aan feiten die gekwalificeerd worden als tuchtfeiten zoals bedoeld in artikel 71 van het Gemeentedecreet;

Overwegend dat de feiten die het voorwerp uitmaken van onderhavig tuchtdossier, voortgaand op voornoemde rechtspraak, kunnen beschouwd worden als grove nalatigheid en op die basis kunnen gesanctioneerd worden;

Overwegende dat de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant in zijn tuchtverslag voorstelt betrokkene te sanctioneren met een schorsing van één maand;

Overwegende dat de tenlasteleggingen ernstig zijn en een zware tuchtsancie rechtvaardigen; dat de door de provinciegouverneur voorgestelde sanctie van 1 maand schorsing niet in verhouding is met de feiten; dat inderdaad de feiten, ter gelegenheid van de lokale en de provinciale verkiezingen van 14 oktober 2012 de bevestiging zijn van een manifeste en persistente houding van de heer François Van Hoobrouck d'Aspre tot weigering om zich te conformeren aan de regelgeving, zelfs nadat de correcte toepassing ervan uitdrukkelijk werd bevestigd door arresten van de Raad van State; dat de waarnemend burgemeester overeenkomstig artikel 64 van het Gemeentedecreet in het bijzonder belast is met de uitvoering van de wetten en decreten, zodat hij ook een maatschappelijke voorbeeldfunctie vervult;

Dat de handelingen van de heer François Van Hoobrouck d’Aspre zodoende een tuchtvergrijp uitmaken dat de loutere tenlasteleggingen overstijgt; dat dit gedrag de ernst van de tenlasteleggingen verzwaart; dat bijgevolg een zwaardere tuchtstraf, dan deze voorgesteld door de gouverneur, zich opdringt.”

Dit besluit is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 29 maart 2013.

IV. Onderzoek van de middelen

4. Voor de goede samenhang van het onderzoek van de middelen acht de Raad van State het aangewezen eerst het derde middel en vervolgens de overige middelen te onderzoeken.

A. Derde middel

Standpunt van de partijen

5. Verzoeker voert in het derde middel de schending aan van de artikelen 41 en 162 van de Grondwet, de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ en de artikelen 23 tot 28 en 1118 van het Gerechtelijk Wetboek. Hij voert tevens de schending aan van verscheidene beginselen van behoorlijk bestuur, namelijk het redelijkheids- en het evenredigheidsbeginsel, het onpartijdigheidsbeginsel, de zorgvuldigheidsplicht en “de algemene interne en materiële motiveringsplicht”. Hij maakt ook gewag van een “manifeste appreciatiefout”.

Verzoeker betoogt vooreerst dat het bestreden besluit een interpretatie van de taalwetgeving in aanmerking neemt die door de verwerende partij in 1997 eenzijdig en plots werd opgelegd bij omzendbrief. De stelling die de verwerende partij in die omzendbrief inneemt, is evenwel zeer omstreden en wordt verworpen door de hoven en rechtbanken, zoals bij arrest van het hof van beroep te Bergen van 21 januari 2011, en door de overheersende rechtsleer. Het

bestreden besluit verwijst weliswaar naar arresten van de Raad van State van 23 december 2004 en 19 juni 2008, maar dat zijn slechts verwerpingsarresten met een relatief gezag. Volgens verzoeker zijn deze arresten hem niet tegenstelbaar, aangezien hij geen betrokken partij was, hij nu wél een persoonlijk nadeel lijdt en hij andere onregelmatigheden en argumenten aanvoert dan degene die aanleiding hebben gegeven tot de bedoelde arresten. De verwerende partij zal zich dan ook niet op die arresten kunnen beroepen om “te beweren dat *ipso facto*, de aanspraak van de burger om de bestuurshandeling in kwestie als onwettig te beschouwen, ongegrond zou zijn”. Verzoeker zelf kan daarentegen het arrest van het hof van beroep te Bergen en de andere gerechtelijke beslissingen wél geldig inroepen. Het Hof van Cassatie heeft immers bij arrest van 26 november 2009 voor recht gezegd dat een derde de kracht van het gewijsde die verbonden is aan een gerechtelijke beslissing kan inroepen tegen een partij bij die beslissing.

In een *eerste onderdeel van het middel* stelt verzoeker dat iedere normaal zorgvuldige en redelijke administratieve overheid de rechterlijke beslissingen waarbij zij partij is geweest, moet naleven en dat wanneer die overheid beslist om iemand te sanctioneren, zij de rechterlijke beslissingen die kracht van gewijsde hebben en haar tegenstelbaar zijn, niet mag verzwijgen om andere beslissingen die haar stelling onderbouwen te “bevoorrechten”.

Door slechts de elementen ten nadele en niet ten voordele in aanmerking te nemen, geeft de verwerende partij volgens verzoeker bovendien de indruk van schijn van partijdigheid. Het lijkt verzoeker zelfs dat de verwerende partij tegen hem een persoonlijke vijandigheid heeft ontwikkeld en dat dit wordt bevestigd door de verdrievoudiging van de door de gouverneur voorgestelde straf. Volgens verzoeker is het algemeen bekend dat de verwerende partij hem sinds meerdere jaren stigmatiseert. Hij haalt in dit verband een verklaring aan van de auteur van het bestreden besluit in het Vlaams parlement op 30 maart 2010.

In een *tweede onderdeel van het middel* stelt verzoeker dat de controverse in de rechtspraak de overheid ertoe had moeten aanzetten om aan te nemen dat het niet vaststond dat hij de wet had overtreden of, op zijn minst, dat haar interpretatie van de taalwetgeving niet kon worden aangehouden. De verwerende partij had volgens verzoeker blijk moeten geven van meer gematigdheid, in de plaats van de sanctie die werd voorgesteld door de gouverneur te verdrievoudigen. Gelet op het bestaan van tegengestelde rechterlijke beslissingen met kracht van gewijsde ten aanzien van de verwerende partij, dwong het evenredigheidsbeginsel deze partij om hem niet zo zwaar te straffen.

Verzoeker benadrukt ten slotte dat de oproepingsbrieven voor de verkiezingen geen invloed hebben gehad op de uitoefening van het stemrecht, omdat een kiezer zelfs zonder oproepingsbrief kan stemmen. Alle kiezers ontvingen bovendien hun oproepingsbrief, zodat er geen schadelijke gevolgen zijn en de opgelegde sanctie als zeer onevenredig overkomt.

6. De verwerende partij antwoordt “in hoofddorde” dat het middel grondslag mist en moet worden verworpen omdat het bestreden besluit geen “opgelegde” regeling uitmaakt, noch kan worden beschouwd als wetgeving met betrekking tot het gebruik van de talen in bestuurszaken of als een interpretatie van die taalregeling. Het bestreden besluit is volgens haar een individuele bestuurs-handeling waarbij aan verzoeker de tuchtstraf van drie maanden schorsing als waarnemend burgemeester wordt opgelegd, zij het op de grond dat betrokkene niet bereid is de taalwetgeving na te leven.

In “ondergeschikte orde” – voor zover de juistheid van haar interpretatie van de bestuurstaalwetgeving op een ontvankelijke wijze ter discussie zou zijn gesteld – zet de verwerende partij uiteen dat de woorden “de door betrokkene gebruikte taal” en “de wens van de belanghebbende” in de artikelen 25, 26 en 28 van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (hierna: de bestuurstaalwet) op twee verschillende manie-

ren kunnen worden uitgelegd. Een eerste interpretatie houdt volgens haar in dat de randgemeenten het Frans dienen te gebruiken van zodra de overheid de taal van de particulier kent en deze taal het Frans is of, met andere woorden, dat particulieren die eenmaal het gebruik van het Frans hebben gevraagd, later automatisch opnieuw in het Frans dienen te worden aangeschreven. Het gaat, aldus de verwerende partij, om de statische praktijk in vele taalgrens- en randgemeenten dat een inwoner die ooit, desnoods zeer lang geleden, éénmaal een Franstalig getuigschrift of zo meer heeft aangevraagd – wat zelfs werd toegevoegd aan de informatie van het rijksregister van de natuurlijke personen – verder steeds in het Frans wordt bediend. Een andere interpretatie begrijpt volgens de verwerende partij de voormelde woorden in die zin dat de betrokken inwoner van een randgemeente, om in het Frans te worden bediend, daartoe geval per geval en dus telkens opnieuw moet verzoeken.

De verwerende partij vervolgt dat de Vlaamse Regering, die de betrokken bepalingen in het kader van haar uiteenlopende bevoegdheden, onder meer als toezichthoudende overheid, moet toepassen, heeft gekozen voor de tweede, dynamische interpretatie en daarin werd bijgevalen door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Verzoeker verwijst weliswaar naar een arrest van het hof van beroep te Bergen van 21 januari 2011, maar de interpretatie die door dat arrest aan de bestuurstaalwet wordt gegeven, gaat volgens de verwerende partij niet op, omdat ze uitgaat van de opvatting dat de inwoners van de randgemeenten, die nochtans deel uitmaken van het Nederlandse taalgebied, op dezelfde wijze moeten worden behandeld als de inwoners van de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, zonder dat wordt nagegaan of die opvatting strijdig is met het grondwettelijke voorschrift van de voorrang van het Nederlands in het Nederlandse taalgebied.

De verwerende partij stelt ten slotte dat de omstandigheid dat het Vlaamse Gewest en zijn organen krachtens artikel 129, § 2, van de Grondwet niet bevoegd zijn om het gebruik van de talen in bestuurszaken te regelen voor de

gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin ze gelegen zijn, voorschrijft of toelaat, niet belet dat zij zoals elke overheid ertoe gehouden is de federale wetgeving in individuele gevallen toe te passen en zij verplicht en dus bevoegd is die wetgeving uit te leggen indien interpretatie onontbeerlijk is voor het achterhalen van de juiste draagwijdte ervan. Uiteraard zou zij rekening dienen te houden met een eventuele, met toepassing van artikel 84 van de Grondwet door de federale wetgever gegeven, authentieke interpretatie, maar een dergelijke interpretatie ligt in dit geval niet voor.

De verwerende partij besluit dat een burgemeester de wetten, decreten en verordeningen, en dus ook de bestuurstaalwetgeving, correct dient toe te passen. Het halsstarrig niet correct willen toepassen van de bestuurstaalwetgeving geeft volgens haar dan ook terecht aanleiding tot tuchtrechtelijk optreden.

7. Verzoeker repliceert dat de verwerende partij zich vergist wanneer zij beweert dat het arrest van het hof van beroep te Bergen uitgaat van een interpretatie van de bestuurstaalwet zoals ze geldt in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dat arrest heeft immers betrekking op een taxatie te Wezembeek-Oppem, dus in het Nederlandse taalgebied en zelfs in een randgemeente zoals in het voorliggende geval.

Verzoeker voegt er nog aan toe dat de verwerende partij niet antwoordt op zijn argument met betrekking tot het gezag van gewijsde van de gerechtelijke beslissingen die zich aan haar opdrongen en de verplichting om blijk te geven van “matiging tegenover een controverse” die daaruit voortvloeide.

8. In zijn laatste memorie laat verzoeker nog gelden dat “de oplossing welke weerhouden werd in het arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 [van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State], in casu niet [kan] worden toegepast”. Volgens verzoeker is het “kennelijk

onredelijk en onevenredig” dat hem een tuchtstraf wordt opgelegd op een ogenblik dat de interpretatie van de rechten van de personen die in de randgemeenten wonen en in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid het Frans wensen te gebruiken, betwist is. Hij wijst er in dit verband op dat de wettigheid van een administratieve handeling moet worden beoordeeld op het ogenblik dat ze wordt gesteld en dat zijn interpretatie van de bestuurstaalwet ten tijde van het nemen van het bestreden besluit nog niet ongeldig was verklaard door de Raad van State. Zijn interpretatie is trouwens nog altijd het voorwerp van betwisting omdat ze “geldig werd bevonden door gerechtelijke beslissingen”. Volgens verzoeker was het opleggen van een sanctie buiten proportie, gelet op de bestaande betwisting op dat moment. Bovendien werd ook de interpretatie van de verwerende partij door het genoemde arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 ongeldig verklaard, zodat de opgelegde tuchtstraf, die de weerspiegeling is van de buitensporige interpretatie van de verwerende partij, eveneens buiten proportie is.

Beoordeling

9. In zijn derde middel – het eerste en het tweede middelonderdeel tezamen genomen – verwijt verzoeker in essentie aan het bestreden besluit dat het toepassing maakt van een interpretatie van de bestuurstaalwet die door de verwerende partij in 1997 eenzijdig is opgelegd bij omzendbrief, maar die wordt verworpen door hoven en rechtbanken en door rechtsleer. Weliswaar verwijst het bestreden besluit ter ondersteuning van die interpretatie naar arresten van de Raad van State, maar deze arresten hebben slechts een relatief gezag, omdat het verwerpingsarresten zijn. Volgens verzoeker had het feit dat de toegepaste interpretatie van de bestuurstaalwet omstreden is, de verwerende partij tot een grotere gematigdheid moeten brengen, in die zin dat zij had moeten aannemen dat haar interpretatie niet kon worden aangehouden, dat een overtreding van de wet niet vaststond en dat verzoeker niet zo zwaar kon worden gestraft. De verdrievoudiging van de door de provinciegouverneur voorgestelde straf blijkt evenwel inge-

geven door een persoonlijke vijandigheid van de auteur van het bestreden besluit ten aanzien van verzoeker.

10. In het bestreden besluit wordt geoordeeld dat verzoeker ter gelegenheid van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 te Wezembeek-Oppem wetens en willens de oproepingsbrieven voor de kiezers zowel in het Nederlands als in het Frans heeft verzonden en dat hij aldus doelbewust is ingegaan tegen de interpretatie van de bestuurstaalwet die werd voorgestaan in de onderrichtingen van de Vlaamse Regering en werd bijgevalen in de rechtspraak van de Raad van State. Deze handelwijze van verzoeker wordt des te stuitender geacht in het licht van “zijn persistente weigering om de regelgeving te respecteren”, mede gelet op zijn vroegere niet-benoeming tot burgemeester wegens de bewuste overtreding van de taalwetgeving “zoals die door de Raad van State rechtsgeldig werd bevonden [...] en [door] de toezichthoudende overheid [werd] toegelicht”. Aan verzoeker wordt verweten dat hij blijft weigeren de democratisch tot stand gekomen wetgeving correct toe te passen, dat hij de uitspraken van de Raad van State blijvend naast zich neerlegt en dat hij geen gevolg geeft aan herhaalde aanmaningen van de toezichthoudende overheid in dit verband.

Het bestreden besluit gaat daarbij uit – wat de verzending van de oproepingsbrieven voor de verkiezingen betreft – van een interpretatie van de bestuurstaalwet volgens dewelke elke plaatselijke dienst uit de randgemeenten in zijn betrekkingen met de inwoners van de betrokken gemeente het Nederlands dient te gebruiken en dat enkel wanneer een inwoner uit die gemeente daarom uitdrukkelijk verzoekt het Frans wordt gebruikt. Een dergelijk verzoek moet, desgewenst, telkens opnieuw worden gedaan en wordt niet automatisch verondersteld. De oproepingsbrieven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 hadden aldus in het Nederlands naar de kiesgerechtigden moeten worden verstuurd en dezen mochten naar believen een Franse versie aanvragen.

11. In haar arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 heeft de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State over eenzelfde middel – zij het toen aangevoerd tegen de weigering van de minister, op grond van onder meer gelijkaardige feiten, om de door de gemeenteraad van een randgemeente voorgedragen kandidaat tot burgemeester te benoemen – het volgende geoordeeld over de door de verwerende partij aangenomen, maar door verzoeker betwiste interpretatie van de bestuurstaalwet:

“12. In de mate dat verzoeker betoogt dat de verwerende partij bij het nemen van het bestreden besluit rekening had moeten houden met rechterlijke uitspraken en rechtsleer die een andere interpretatie van de bestuurstaalwet voorstaan, moet worden opgemerkt dat uit de enkele omstandigheid dat sommige rechtspraak en rechtsleer de bestuurstaalwet anders interpreteert, als zodanig geen verplichtingen voortvloeien voor de administratieve overheden. Die overheden zijn enkel gebonden door rechterlijke beslissingen waarbij zij partij zijn en die kracht van gewijsde hebben verkregen. Daargelaten de vraag of het arrest van het hof van beroep te Bergen van 21 januari 2011 op het ogenblik van het nemen van het bestreden besluit ten aanzien van de verwerende partij kracht van gewijsde had verkregen, strekt het gezag van dat arrest zich hoe dan ook niet verder uit dan tot hetgeen het voorwerp van het desbetreffende geschil heeft uitgemaakt.

13. In de mate dat verzoeker in het middel de interpretatie van de bestuurstaalwet betwist die door de verwerende partij – althans met betrekking tot de verzending van de oproepingsbrieven voor de verkiezingen – in het bestreden besluit wordt aangenomen, stelt de Raad van State het volgende vast.

Bij de uitoefening van haar bevoegdheden, onder meer voor de uitoefening van het gewoon toezicht of bij de benoeming van de burgemeesters, wordt de gewestregering ertoe gebracht de wetgeving van de gemeenschappen en de federale wetgeving te interpreteren. Het enkele feit dat zij de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken [...] heeft geïnterpreteerd, mag haar dan ook niet worden verweten.

Tegen de verwerende partij mag evenmin worden ingebracht dat zij zich *in casu* beroepen heeft op de omzendbrieven BA-97/22 van 16 december 1997 ‘betreffende het taalgebruik in gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied’ en BA-2005/03 van 8 juli 2005 ‘betreffende het taalgebruik in de gemeente- en O.C.M.W.-besturen en in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden – interpretatie en gevolgen van de arresten van de Raad van State van 23 december 2004’. Zij verwijst er niet naar.

Er behoort evenwel te worden vastgesteld dat de verwerende partij toepassing maakt van interpretatieve beginselen van de bestuurstaalwet, in het bijzonder van de bepalingen van die wet die gelden voor de randgemeenten.

Met het middel wordt de Raad van State dus geadieerd met betrekking tot de interpretatie van de bepalingen van de bestuurstaalwet die van toepassing zijn op de randgemeenten.

Het gaat meer bepaald om de interpretatie van de volgende bepalingen:

‘Afdeling 4

Randgemeenten

Onderafdeling 1

Gemeenschappelijke bepalingen voor al de randgemeenten

(...)

Artikel 25. In hun betrekkingen met een particulier gebruiken dezelfde diensten de door betrokkene gebruikte taal voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

(...)

Artikel 26. Meergenoemde diensten stellen de aan de particulieren uitge-reikte getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in het Nederlands of in het Frans, naar gelang van de wens van de belanghebbende.

(...)

Onderafdeling 2

Bijzondere bepalingen ten behoeve van de te Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel gevestigde plaatselijke diensten

Artikel 28. In de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel worden, naar gelang van de wens van de belanghebbende, de akten gesteld in het Nederlands of in het Frans.

(...).’

Het aangehaalde artikel 25 maakt gewag van ‘de door betrokkene gebruikte taal’ en de aangehaalde artikelen 26 en 28 van ‘de wens van de belanghebbende’.

In artikel 25 wordt niet bepaald op welke wijze de administratie te weten moet komen welke taal de betrokkene gebruikt. In de artikelen 26 en 28 wordt niet nader bepaald op welke wijze ‘de wens van de belanghebbende’ om de in die bepalingen bedoelde documenten en akten in het Nederlands of in het Frans te verkrijgen, aan het bestuur te kennen moet worden gegeven en op welke concrete manier het bestuur die wens mag of moet vaststellen.

Om de draagwijdte van die bepalingen na te gaan, moeten ze worden gezien in de ruimere context van de taalregeling in België.

Het Arbitragehof (thans: Grondwettelijk Hof) heeft in zijn arrest nr. 26/98 van 10 maart 1998 omtrent die taalregeling het volgende gesteld:

‘B.4.1. Hoewel de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken ten behoeve van Franstalige inwoners in de randgemeenten in een bijzondere regeling voorzien die hen toelaat hun betrekkingen met de plaatselijke diensten in het Frans te voeren en die aan die diensten de verplichting opleggen om in bepaalde in die wetten nader omschreven omstandigheden het Frans te gebruiken, doet die regeling geen afbreuk aan het principieel eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied, waartoe die gemeenten behoren. Zulks impliceert dat de taal die er in bestuurszaken moet worden gebruikt in beginsel het Nederlands is en

dat bepalingen die het gebruik van een andere taal toestaan niet tot gevolg mogen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands.’

Meer recentelijk heeft het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 124/2010 van 28 oktober 2010 (overweging B.12) uit artikel 16bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ afgeleid dat de bijzondere wetgever ernaar streeft ‘een evenwicht te verwezenlijken tussen de belangen van de verschillende gemeenschappen en de gewesten binnen de Belgische Staat’, hetgeen ‘een fundamenteel element van het institutionele evenwicht van de Belgische Staat vormt’ en dat daarmee ‘zowel ten aanzien van de gewestwetgevers als ten aanzien van de gemeenschapswetgevers, de naleving (wordt opgelegd) van de waarborgen ten behoeve van de Nederlandstaligen, Franstaligen en Duitstaligen in de gemeenten met een bijzondere taalregeling’.

Uit het voorgaande vloeit voort dat de interpretatie van de rechten van de personen die in de randgemeenten wonen en die in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid het Frans wensen te gebruiken, moet stroken met de voorrangstatus van het Nederlands in die gemeenten en met de wil van de grondwetgever en van de bijzondere wetgever, die er steeds in heeft bestaan het eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied te bevestigen, maar de particulieren van de randgemeenten evenwel toe te laten om de Franse taal te gebruiken in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid. Teneinde deze eentaligheid bestaanbaar te maken met de aldus erkende faciliteiten dient een billijk evenwicht te worden gevonden tussen de in het geding zijnde belangen.

In dat verband is het enerzijds zo dat een ruime interpretatie van die rechten, voorgestaan door verzoeker, volgens welke het zou volstaan dat particulieren die één keer de wens te kennen hebben gegeven om in het Frans te worden bediend, vervolgens ook automatisch en voor altijd opnieuw de documenten in het Frans zouden ontvangen, niet verenigbaar is met die voorrangstatus; de interpretatie van de Vlaamse Regering die erin bestaat dat de belanghebbende welbepaalde stappen moet ondernemen telkens hij in het Frans wenst te worden bediend, houdt anderzijds een onevenredige inperking in van de rechten die gewaarborgd worden door de aangehaalde artikelen 25, 26 en 28 van de bestuursstaalwet.

Beide voornoemde interpretaties zijn dus onrechtmatig.

Teneinde rekening te houden zowel met de voorrangstatus van het Nederlands in het eentalig Nederlands taalgebied als met de rechten die in de artikelen 25, 26 en 28 van de bestuursstaalwet aan de particulieren van de randgemeenten worden gewaarborgd, moet ervan worden uitgegaan dat, bij afwezigheid van een specifiek verzoek van de particulier aan de gemeentelijke overheid, hetwelk altijd mogelijk is bij een welbepaald mondeling contact of met betrekking tot een welbepaald document, die overheid moet terugvallen op hetgeen zij weet over de taal van de particulier. Die particulier is evenwel ertoe gehouden om op redelijk geregelde tijdstippen het bestuur ervan op de hoogte te brengen dat hij in het Frans wenst te worden bediend. De overheid dient te refereren aan die keuze, waarvan zij alleen kennis kan nemen aan de hand van een brief die de particulier met dat doel naar het gemeentebestuur zendt of aldaar neerlegt. Die keuze geldt gedurende een redelijke termijn, na-

melijk gedurende een termijn van vier jaar, te rekenen vanaf de ontvangst of de neerlegging van de bedoelde brief bij het gemeentebestuur. Ná het verstrijken van die termijn van vier jaar kan de particulier met een nieuwe brief aan het gemeentebestuur zijn keuze hernieuwen, telkens voor een nieuwe termijn van vier jaar. Een bewijs van ontvangst of neerlegging van de brief wordt telkens door het gemeentebestuur onverwijld naar de betrokken particulier gezonden.

Uit het voorgaande vloeit voort dat noch de interpretatie waarvan het bestreden besluit uitgaat, noch de interpretatie die door verzoeker wordt voorgestaan, thans aanvaardbaar is.”

De Raad van State bevestigt deze beoordeling voor de voorliggende zaak.

12. Er moet evenwel nog worden nagegaan of die beoordeling tot de nietigverklaring van het bestreden besluit dient te leiden.

In casu steunt het bestreden besluit in het bijzonder op de vaststelling dat verzoeker persoonlijk heeft bijgedragen tot de verzending van de oproepingsbrieven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 te Wezembeek-Oppem in het Nederlands en in het Frans. De verwerende partij beschouwt die handelwijze als onwettig en had de instructie gegeven om de oproepingsbrieven aan alle kiezers in het Nederlands te zenden, waarbij diegenen die zulks wensten een aanvraag konden indienen om een oproepingsbrief in het Frans te ontvangen. Tegen verzoeker wordt dus ingebracht dat hij de gemeentelijke kiesverrichtingen heeft georganiseerd zonder zich op dit punt aan de instructies van de verwerende partij te houden.

Luidens artikel 6, § 1, VIII, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ valt de organisatie van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen onder de bevoegdheid van de gewesten. Wanneer het college van burgemeester en schepenen de kiezers met het oog op deze verkiezingen oproept, vervult het een opdracht van algemeen belang en handelt het in naam van het Gewest. Bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 heeft verzoeker de instructies van de gewestregering niet

gevolgd, op een moment dat zich aan hem nochtans geen rechterlijke uitspraak opdrong om deze instructies buiten toepassing te laten. Gelet op die omstandigheid heeft de verwerende partij, zonder de discretionaire bevoegdheid te overschrijden die de wet haar toekent, kunnen oordelen dat verzoeker een “grove nalatigheid” heeft begaan zoals bedoeld in artikel 71 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, die het opleggen van een tuchtmaatregel kon verantwoorden.

Het desbetreffende motief rechtvaardigt voldoende, ten aanzien van de in het middel aangevoerde bepalingen en beginselen, het nemen van een disciplinaire maatregel tegen verzoeker.

13.1. Wat de evenredigheid van de genomen tuchtmaatregel betreft, dient erop te worden gewezen dat door de tuchtoverheid discretionair wordt geoordeeld over de verhouding tussen de tuchtfeiten en de tuchtstraf. Die discretionaire bevoegdheid is begrensd door het redelijkheidsbeginsel, wat impliceert dat de tuchtstraf in een redelijke verhouding van evenredigheid moet staan tot de tuchtfeiten.

Bij het beoordelen van de evenredigheid van een tuchtmaatregel mag de Raad van State zich niet in de plaats stellen van de tuchtoverheid. Er kan slechts sprake zijn van een schending van het evenredigheidsbeginsel wanneer een beslissing, waarvan vastgesteld wordt dat ze op deugdelijke grondslagen berust, inhoudelijk dermate van het normale beslissingspatroon afwijkt dat het ondenkbaar is dat enige andere zorgvuldige overheid in dezelfde omstandigheden die beslissing zou nemen.

13.2. Uit de motivering van het bestreden besluit met betrekking tot de strafmaat, zoals hiervóór *sub* 3.7 aangehaald, blijkt dat de verzwarende van de door de provinciegouverneur voorgestelde tuchtstraf is ingegeven door de manifeste en persistente weigering van verzoeker om bij de verzending van de oproepingsbrieven voor verkiezingen zich te schikken naar de bestuursstaalwet en naar

de instructies van de verwerende partij dienaangaande, “zelfs nadat de correcte toepassing ervan uitdrukkelijk werd bevestigd door arresten van de Raad van State”. Daarbij wordt in het besluit gewezen op “de feiten, ter gelegenheid van de lokale en provinciale verkiezingen van 14 oktober 2012”, maar ook op de bewuste overtreding “bij een eerdere verzending van de oproepingsbrieven voor kiesverrichtingen”. Er wordt tevens benadrukt dat de burgemeester die belast is met de uitvoering van de wetten en decreten een maatschappelijke voorbeeldfunctie heeft.

Gelet op de aldus vastgestelde blijvende ongehoorzaamheid van verzoeker ten aanzien van instructies van de toezichthoudende overheid in een aangelegenheid die door deze overheid van groot politiek belang wordt geacht, kan de opgelegde tuchtstraf van drie maanden schorsing niet als onevenredig worden beschouwd.

13.3. Terecht stelt verzoeker zelf in zijn laatste memorie dat “[u]it de vaste rechtspraak van de Raad van State blijkt dat de wettigheid van een administratieve handeling moet worden beoordeeld op het moment dat zijn auteur bevestigt” en dat “[o]p het moment dat de bestreden akte werd goedgekeurd [...] arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 [van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State] nog niet [was] geweest”.

Daaruit volgt dat het voormelde arrest geen afbreuk vermag te doen aan de eerder door de tuchtoverheid vastgestelde persistente laakbare houding van verzoeker, noch aan de evenredigheid van de daarop gesteunde tuchtsanctie.

Verzoeker leidt in zijn laatste memorie de beweerde onevenredigheid van de tuchtsanctie overigens niet zozeer af uit het inmiddels tussengekomen arrest nr. 227.776 van de Raad van State, maar veeleer uit “de betwisting op het moment dat de bestreden akte werd aangenomen”. In dit verband geldt

echter wat door de Raad van State reeds in zijn voormelde arrest werd vastgesteld en voor de voorliggende zaak wordt bevestigd, namelijk dat verzoeker “de instructies van de gewestregering niet [heeft] gevolgd, op een moment dat zich aan [hem] geen rechterlijke uitspraak opdrong om de instructies buiten toepassing te laten”. De zogenaamde “betwisting op het moment dat de bestreden akte werd aangenomen” kan derhalve niet worden aangenomen en toont de onevenredigheid van de opgelegde tuchtstraf dan ook niet aan.

13.4. Ten slotte kunnen ook de uitspraken van 30 maart 2010 van de auteur van het bestreden besluit in het Vlaams parlement aan het voorgaande niets veranderen. Het feit dat de betrokken minister een uitvoerend mandaat bekleedt, ontnemt hem niet het recht om zijn politieke overtuigingen en inzichten in het parlement te verwoorden. Die uitspraken, die in hun context moeten worden begrepen, laten ook niet toe aan te nemen dat de minister bijna drie jaar later verzoekers tuchtzaak niet op een onpartijdige wijze zou kunnen hebben behandelen.

14. Het derde middel is bijgevolg niet gegrond.

B. Eerste middel

Standpunt van de partijen

15. Verzoeker voert in het eerste middel de schending aan van de artikelen 41 en 162 van de Grondwet, de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, artikel 71 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en artikel 52 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011. Hij voert tevens de schending aan van “het algemeen beginsel van interne en materiële motiveringsplicht” en hij maakt gewag van een “manifeste appreciatiefout” en een “gebrek aan wettelijke basis”.

Hij betoogt dat het bestreden besluit hem ten laste legt de oproepingsbrieven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 te Wezembeek-Oppem in het Frans te hebben verstuurd, terwijl ze reeds door de provinciegouverneur in het Nederlands waren verzonden. Volgens verzoeker heeft de gouverneur zich evenwel onwettig in de plaats van het college van burgemeester en schepenen gesteld, aangezien hij op het ogenblik dat hij heeft gehandeld, niet bevoegd was *ratione temporis*. De gouverneur mocht immers slechts handelen indien op 30 september 2012 – dit is twee weken vóór de verkiezingen – nog geen oproepingsbrieven door het college waren verzonden. De gemeente, zo stelt verzoeker, diende “deze onwettige verzending [...] te rectificeren”.

Verzoeker beschouwt zich voorts slechts als uitvoerder van de beslissing die door het college van burgemeester en schepenen op 21 augustus 2012 werd genomen en waarvoor hij niet individueel kan worden gesanctioneerd.

16. De verwerende partij antwoordt dat het eerste middel feitelijke grondslag mist, omdat verzoeker verkeerdelijk ervan uitgaat dat het feit dat de provinciegouverneur Nederlandstalige oproepingsbrieven verstuurde een determinerende en noodzakelijke voorwaarde was voor zijn tuchtrechtelijke sanctionering. Uit de overwegingen van het bestreden besluit blijkt immers ondubbelzinnig dat verzoeker níét is gesanctioneerd omdat hij *oproepingsbrieven* verstuurde nadat de gouverneur dit reeds had gedaan, maar wél omdat hij “*tweetalige*” *oproepingsbrieven* verstuurde.

Volgens de verwerende partij staat het feit dat de gouverneur voorafgaand aan de verzending van de “tweetalige” oproepingsbrieven door verzoeker, zelf reeds Nederlandstalige oproepingsbrieven verstuurde, niet in enig causaal verband met de tuchtrechtelijke sanctionering van verzoeker.

De verwerende partij stelt voorts dat het optreden van de gouverneur helemaal niet illegitiem was, maar integendeel een rechtsgeldige toepassing uitmaakt van artikel 4 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 en dat dit ook zo gemotiveerd werd in het bestreden besluit.

Ten slotte blijft het voor de verwerende partij een raadsel hoe verzoeker uit een door hem gecontesteerde handelwijze van de gouverneur meent te kunnen afleiden dat hij zich verder niet meer om de bestuurstaalwetgeving zou moeten bekommeren.

17. Verzoeker repliceert dat de verwerende partij niet antwoordt op het middel en geen uitleg geeft over het feit dat hij individueel wordt gestraft, terwijl de beslissing tot het verzenden van de oproepingsbrieven genomen is door een collegiaal orgaan.

18. In zijn laatste memorie laat verzoeker nog gelden dat hetgeen werd gewezen in het reeds genoemde arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 van de Raad van State, namelijk dat een weigering van de benoeming tot burgemeester gerechtvaardigd kan zijn omwille van een unaniem genomen beslissing betreffende de verzending van de oproepingsbrieven, *in casu* geen toepassing kan vinden. De weigering van de benoeming tot burgemeester, die alleen “de verzoeker” aanbelangde, moet immers worden onderscheiden van een tuchtstraf die kan worden opgelegd aan elk lid van het college. Het bestreden besluit zegt evenwel niets over de reden waarom alleen verzoeker en niet de andere leden van het college worden gesanctioneerd.

Beoordeling

19. Verzoeker laat in het middel vooreerst gelden dat de provinciegouverneur zich onwettig in de plaats heeft gesteld van het college van burgemeester en schepenen, doordat hij de oproepingsbrieven voor de gemeente- en

provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 in het Nederlands heeft verzonden op een ogenblik dat hij daarvoor niet bevoegd was.

Deze beweerde onwettigheid van de handelwijze van de gouverneur kan evenwel hoe dan ook niet leiden tot de nietigverklaring van het bestreden besluit, aangezien dit besluit niet op die handelwijze is gebaseerd, maar op de vaststelling dat verzoeker wetens en willens de oproepingsbrieven voor de kiezers zowel in het Nederlands als in het Frans heeft verzonden en aldus doelbewust is ingegaan tegen de interpretatie van de bestuurstaalwet die werd voorgestaan in de onderrichtingen van de Vlaamse Regering en die werd bijgevalen in de rechtspraak van de Raad van State en dat deze handelwijze van verzoeker des te stuitender is omwille van haar persistentie.

20. Voor zover verzoeker argumenteert dat hij slechts heeft gehandeld als uitvoerder van de beslissing die door het college van burgemeester en schepenen werd genomen en waarvoor hij niet individueel kan worden gesanctioneerd, dient erop te worden gewezen dat in het tuchtverslag van de gouverneur melding wordt gemaakt van het besluit van het college van burgemeester en schepenen van Wezembeek-Oppem van 9 oktober 2012 dat als volgt wordt weergegeven:

“Het schepencollege heeft de aankoop van de oproepingskaarten gegund in zitting van 21 augustus 2012:

Deze bestelbon werd eind augustus bezorgd aan Remmicom. Van de firma Remmicom werd verwacht dat de oproepingskaarten geleverd werden op het gemeentehuis.

De heer François van Hoobrouck d’Aspre, waarnemend burgemeester verklaart dat hij de oproepingskaarten in ontvangst heeft genomen en dat hij deze persoonlijk deponeerde bij het distributiecentrum Brussel X.”

Verzoeker erkent dus persoonlijk te zijn tussengekomen bij de verzending van de oproepingsbrieven in strijd met de instructies van de verwerende partij. Het college van burgemeester en schepenen heeft verzoeker geen enkele opdracht gegeven om alzo te handelen.

In deze concrete omstandigheden heeft het bestreden besluit kunnen overwegen dat verzoeker “in zijn hoedanigheid van waarnemend burgemeester geen enkele bevoegdheid had om zich als persoon in te laten met de bedeling van de oproepingsbrieven”, dat “de organisatie van de materiële verzeding van de oproepingsbrieven tot de normale taken behoort van de gemeentelijke diensten, in uitvoering van de opdrachten, bij decreet toegewezen aan het college van burgemeester en schepenen” en dat “de waarnemend burgemeester zodoende zijn bevoegdheden te buiten is gegaan”.

Deze overwegingen, die door verzoeker overigens niet worden bekritiseerd, vermogen de individuele sanctionering van verzoeker te verantwoorden.

21. Het eerste middel is evenmin gegrond.

C. Tweede middel

Standpunt van de partijen

22. Verzoeker voert in het tweede middel de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, het evenredigheids- en het redelijkheidsbeginsel.

Hij betoogt dat hijzelf zwaar wordt gestraft, terwijl burgemeesters die, bij gebrek aan een voorafgaande splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, “weloverwogen en ostentatief” hebben geweigerd om de op hen rustende specifieke wettelijke verplichting tot het organiseren van verkiezingen na te komen, nooit door de verwerende partij werden verontrust of gesanctioneerd, niettegenstaande de toezichthoudende overheid door hun houding

ertoe werd verplicht zelf de praktische organisatie van die verkiezingen voor haar rekening te nemen.

Verzoeker voegt eraan toe dat de Raad van State reeds heeft geoordeeld, in het kader van geschillen met betrekking tot de benoeming van burgemeesters, dat indien de overheid als gedragsrichtlijn heeft om personen die een strafrechtelijke veroordeling opliepen niet tot burgemeester te benoemen, zij deze richtlijn coherent dient toe te passen en derhalve kandidaat-burgemeesters die zich in een analoge situatie bevinden, op eenzelfde wijze dient te behandelen.

Volgens verzoeker is in dit geval het gelijkheidsbeginsel op een manifeste wijze miskend, aangezien hij wordt gesanctioneerd voor vermeende overtredingen van een interpretatie van de wet, terwijl bij een duidelijke overtreding van de wet door andere kandidaat-burgemeesters die weigerden hun wettelijke verplichting tot het organiseren van verkiezingen na te komen, de verwerende partij hen nooit heeft gesanctioneerd en zij aldus op een te veroordelen wijze met “twee maten en twee gewichten” handelt.

Verzoeker leidt daaruit af dat het bestreden besluit niet alleen strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, maar eveneens met “het algemeen evenredigheidsbeginsel”, het redelijkheidsbeginsel en “het beginsel van behoorlijk bestuur”, gelet op het manifest disproportionele karakter ervan in verhouding tot de grieven die hem kunnen worden toegerekend.

23. De verwerende partij werpt “in hoofdorde” op dat het middel niet ontvankelijk is omdat het voor het eerst voor de Raad van State wordt ontwikkeld en niet werd opgenomen in het louter schriftelijke verweer van verzoeker ten aanzien van de minister.

“In ondergeschikte orde” antwoordt de verwerende partij dat het middel juridische grondslag mist. Volgens haar kan de ingeroepen ongelijke

behandeling, voor zover ze juist zou zijn, onmogelijk een schending van het gelijkheidsbeginsel uitmaken. Men kan zich immers niet op andere onwettige situaties beroepen om een eigen onwettige toestand te verkrijgen of bestendig te zien. Met andere woorden bestaat er geen gelijkheid in de onwettigheid.

Wat de door verzoeker aangevoerde rechtspraak van de Raad van State betreft, laat de verwerende partij gelden dat in dit geval het motief van het bestaan van strafrechtelijk betugelde feiten niet voorhanden is.

24. Verzoeker repliceert op de opgeworpen exceptie dat geen enkele bepaling van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de ontvankelijkheid van het aangevoerde middel onderwerpt aan de vereiste om dit middel uiteen te zetten in het “interne beroep” dat voorafgaat aan het beroep tot nietigverklaring. Een middel is dus ontvankelijk zelfs als het niet voor de overheid werd ingeroepen.

Wat de gegrondheid van het middel betreft, verwijst verzoeker naar hetgeen hij daarover in zijn verzoekschrift heeft uiteengezet.

25. In zijn laatste memorie laat verzoeker nog gelden dat hetgeen gewezen werd in het reeds genoemde arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 van de Raad van State, *in casu* geen toepassing kan vinden. Voor zover overeenkomstig dit arrest een weigering tot benoeming gerechtvaardigd kan zijn voor “de verzoeker” en niet voor andere burgemeesters, afhankelijk van de wijze waarop de betrokkene de instructies van de regering naleeft, staat het buiten kijf dat een miskenning van de wet, een overtreding van de wet blijft, welke ze ook moge zijn, en in ieder geval moet worden gesanctioneerd, opdat er geen schending zou zijn van de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en non-discriminatie.

Beoordeling

26. De ingeroepen schending van de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie vindt louter haar oorsprong in het bestreden besluit dat aan verzoeker een tuchtsanctie oplegt welke aan anderen, die zich volgens verzoeker in een vergelijkbare situatie bevonden, niet werd opgelegd.

Aan verzoeker kan niet worden tegengeworpen dat hij die vermeende schending niet voor de tuchtoverheid heeft aangevoerd, op een ogenblik dus dat ze nog niet bestond en hij er alsnog mocht van uitgaan dat het door hem gevoerde verweer met betrekking tot de gegrondheid van de tuchtvordering zou volstaan om het opleggen van een tuchtsanctie af te wenden.

De exceptie kan dan ook niet worden aangenomen.

27. De grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie verzetten zich er onder meer tegen dat in rechte en in feite gelijke situaties op een verschillende wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een objectieve verantwoording bestaat.

Het behoort een verzoekende partij toe die de schending van de voornoemde beginselen voor de Raad van State aanvoert, om in haar verzoekschrift met precieze en concrete gegevens aan te tonen waaruit die schending bestaat. Zij moet daarbij in de eerste plaats de vergelijkbaarheid aantonen van haar eigen situatie met die van anderen en vervolgens duidelijk maken waarom de verschillende behandeling daarvan een discriminatie uitmaakt.

28. In dit geval toont verzoeker niet concreet aan dat hij zich wezenlijk in dezelfde situatie bevindt als de door hem beoogde burgemeesters die gevrijwaard zijn gebleven van een tuchtprocedure. Op zijn minst blijkt niet dat die burgemeesters, zoals aan verzoeker wordt verweten, zich schuldig hebben

gemaakt aan een persistente miskennen van de instructies van de verwerende partij.

29. Het tweede middel is evenmin gegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

30. Verzoeker voert in het vierde middel de schending aan van “de artikelen 84, 129, 127 tot 140 van de Grondwet”, de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, de artikelen 25, 26 en 61 van de bestuursstaalwet, artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’. Hij maakt voorts gewag van een schending van “het algemene beginsel van interne materiële motiveringsplicht”, een “manifeste appreciatiefout” en een “gebrek aan wettelijke basis”.

Verzoeker betoogt dat het bestreden besluit uitsluitend is gebaseerd op een interpretatie van de taalwetten die eenzijdig door de verwerende partij bij omzendbrief werd opgelegd. Die omzendbrief is evenwel onregelmatig, wat impliceert dat hij nietig moet worden verklaard of minstens met toepassing van artikel 159 van de Grondwet moet worden geweerd.

In een *eerste onderdeel van het middel* stelt verzoeker dat de verwerende partij met de bedoelde omzendbrief een nieuwe verbindende regel wil opleggen, zodat die omzendbrief als reglementaire akte had moeten worden voorgelegd aan het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Bij gebrek aan een dergelijk advies blijkt die omzendbrief onwettig en moet hij met toepassing van artikel 159 van de Grondwet worden geweerd, zodat het bestreden

besluit juridische basis mist of op zijn minst gebaseerd is op een onjuiste en ontoelaatbare rechtsgrond.

In een *tweede onderdeel van het middel* laat verzoeker gelden dat de voormelde omzendbrief werd uitgevaardigd zonder dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht werd geraadpleegd, niettegenstaande artikel 61, § 2, van de bestuursstaalwet voorschrijft dat de ministers de voornoemde commissie raadplegen over alle zaken van algemene aard die de toepassing van de bestuursstaalwet betreffen. De voormelde omzendbrief en het bestreden besluit dat daarop steunt, blijken volgens verzoeker derhalve nietig wegens schending van de bestuursstaalwet.

In een *derde onderdeel van het middel* wijst verzoeker erop dat krachtens artikel 129 van de Grondwet enkel de federale wetgever bevoegd is om het gebruik van de talen in bestuurszaken te regelen in de gemeenten met een bijzonder taalstatuut. Volgens hem is de verwerende partij dan ook niet bevoegd om maatregelen te nemen betreffende het gebruik van de talen in faciliteitengemeenten, door inwoners ertoe te dwingen systematisch hun wil te herhalen om hun documenten in het Frans te verkrijgen. Ook om die reden zijn de voormelde omzendbrief en het daarop gesteunde bestreden besluit onwettig.

In een *vierde onderdeel van het middel* betwist verzoeker het standpunt van de verwerende partij dat de gewestelijke minister de bestuursstaalwetgeving vermag te interpreteren in een domein waarvoor zijn parlement niet bevoegd is. Een correcte interpretatie van een federale wet kan volgens verzoeker enkel worden gegeven door de federale wetgevende macht. De persoonlijke mening van een minister kan onmogelijk worden begrepen als een interpretatie van de wet die zich aan eenieder opdringt. Indien het zo zou zijn, *quod non*, dat de taalwetten in die zin moeten worden geïnterpreteerd dat ze de verplichting inhouden om systematisch de wil te herhalen tot het verkrijgen van documenten in het Frans, dan had enkel de federale wetgever een dergelijke interpretatie mogen op-

leggen en zeker niet de gewestelijke administratieve overheid door middel van een omzendbrief. Volgens verzoeker blijven de federale administratieve overheden de taalwetten overigens interpreteren overeenkomstig het standpunt van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, zodat de minister van Binnenlandse Zaken de oproepingsbrieven voor de verkiezingen in de Franse taal verstuurt naar de Franstalige inwoners van de randgemeenten.

31. De verwerende partij antwoordt dat het bestreden besluit geen toepassing uitmaakt van één of andere omzendbrief, maar wel van de bevoegdheid van de Vlaamse overheid om tuchtrechtelijk op te treden tegen de Vlaamse burgemeesters. Die overheid heeft in dit geval geoordeeld dat verzoeker effectief tuchtrechtelijk gesanctioneerd dient te worden omdat hij persoonlijk is tussengekomen bij de verzending van de oproepingsbrieven voor de gemeenteraadsverkiezing van 14 oktober 2012 in strijd met de taalwetgeving en hij aldus op een zeer duidelijke wijze de taalwetgeving heeft overtreden. Weliswaar wordt in het bestreden besluit in herinnering gebracht dat de bestuurstaalwetgeving, die verzoeker niet wil toepassen, moet worden geïnterpreteerd in de zin zoals bij omzendbrief is bevestigd, maar dit betekent niet dat die omzendbrief als zodanig werd toegepast of moet worden toegepast, zodat het evenmin mogelijk is hem overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet niet toe te passen. Hoogstens maakt die omzendbrief een beleidsnorm uit, die toelaat bij het nemen van individuele bestuurshandelingen de rechtszekerheid en de gelijke behandeling van vergelijkbare situaties te garanderen.

In “ondergeschikte orde” verwijst de verwerende partij naar haar verweer tegen het derde middel.

32. Verzoeker repliceert dat artikel 159 van de Grondwet ook van toepassing is op individuele akten, zodat vanaf het ogenblik dat de betwiste akte gebaseerd is op een onregelmatige interpretatie van de taalwetgeving, ze nietig kan worden verklaard.

Volgens verzoeker bevestigt de verwerende partij in haar verweer dat zij een reglementair karakter toekent aan haar eenzijdige interpretatie van de bestuurstaalwet, wat de onregelmatigheid daarvan, bij gebreke van een voorafgaand advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, aantoonst.

33. In zijn laatste memorie laat verzoeker weer gelden dat hetgeen gewezen werd in het reeds genoemde arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 van de Raad van State, *in casu* geen toepassing kan vinden. Waar het in de zaak waarover dit arrest uitspraak deed, nog te doen was om de weigering van een benoeming tot burgemeester, wat als een “bewarende” maatregel kan worden beschouwd, gaat het in de thans voorliggende zaak om een tuchtstraf die hem wordt opgelegd en die een “agressieve” maatregel is. Deze tuchtstraf, zo stelt verzoeker, mocht kennelijk niet gebaseerd zijn op een betwiste interpretatie van de rechten van de personen die in de randgemeenten wonen en die in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid het Frans wensen te gebruiken.

Beoordeling

34. Zoals hiervóór reeds is vastgesteld, wordt in het bestreden besluit geoordeeld dat verzoeker als waarnemend burgemeester van de gemeente Wezembeek-Oppem bij de verzending van de oproepingsbrieven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012, wetens en willens de instructies van de gewestregering niet heeft gevolgd, op een moment dat zich aan hem geen rechterlijke uitspraak opdrong om die instructies buiten toepassing te laten.

Het bestreden besluit gaat daarbij uit – wat de verzending van de oproepingsbrieven voor de verkiezingen betreft – van een interpretatie van de bestuurstaalwet die ook reeds door de Vlaamse minister van Binnenlandse Angelegenheden werd aangenomen in zijn omzendbrieven BA-97/22 van 16 decem-

ber 1997 ‘betreffende het taalgebruik in gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied’ en BA-2005/03 van 8 juli 2005 ‘betreffende het taalgebruik in de gemeente- en O.C.M.W.-besturen en in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden – interpretatie en gevolgen van de arresten van de Raad van State van 23 december 2004’.

Dit impliceert evenwel geenszins dat deze omzendbrieven, die beide gericht zijn tot de provinciegouverneurs en voorts “ter kennisgeving” – wat de eerstgenoemde omzendbrief betreft – tot de colleges van burgemeester en schepenen en – wat de tweede genoemde omzendbrief betreft – tot de colleges van burgemeester en schepenen, de voorzitters van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de voorzitters van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de representatieve organen van de erkende erediensten en de bestendige deputaties, mede het voorwerp uitmaken van het voorliggende beroep, noch dat het bestreden besluit toepassing zou maken van de voormelde omzendbrieven waardoor – volgens verzoeker – de eventuele onwettigheid van deze omzendbrieven zou impliceren dat de Raad van State ze krachtens artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet laten.

Verzoeker voert in het eerste, het tweede en het derde middelonderdeel dan ook tevergeefs aan dat die omzendbrieven onwettig zijn omdat ze niet aan het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State en aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht werden voorgelegd of omdat de verwerende partij niet bevoegd is om maatregelen te nemen betreffende het gebruik van de talen in faciliteitengemeenten.

Die middelonderdelen kunnen niet tot de nietigverklaring van het bestreden besluit leiden en zijn derhalve niet ontvankelijk.

35. In het vierde middelonderdeel betwist verzoeker dat de verwerende partij bevoegd zou zijn de bestuurstaalwet te interpreteren, omdat een cor-

recte interpretatie van de federale wet enkel kan worden gegeven door de federale wetgevende macht.

Met het bestreden besluit maakt de verwerende partij toepassing van haar tuchtbevoegdheid ten aanzien van de burgemeesters van de gemeenten van het Vlaamse Gewest. Bij de uitoefening van die bevoegdheid dient zij de federale wetgeving en in het bijzonder de wettelijke regels betreffende het taalgebruik in bestuurszaken in de randgemeenten in acht te nemen. Indien daarbij een interpretatie van die wettelijke regels vereist is, dan vermag zij wel degelijk tot interpretatie over te gaan, zoals reeds werd geoordeeld bij het onderzoek van het derde middel.

De omstandigheid dat luidens artikel 84 van de Grondwet alleen de wet een authentieke uitlegging van de wetten kan geven, verandert niets daaraan, aangezien in dit geval geen dergelijke authentieke interpretatie voorligt.

Voor het overige wordt verwezen naar de beoordeling van het derde middel.

Het vierde middelonderdeel is niet gegrond.

36. Het vierde middel is in geen van zijn onderdelen gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertig januari tweeduizendzeventien van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, die was samengesteld als volgt:

de HH.	Yves Kreins,	Eerste Voorzitter van de Raad van State, Voorzitter van de Algemene Vergadering
	Roger Stevens,	Voorzitter van de Raad van State
	Dierk Verbiest,	kamervoorzitter
	Michel Leroy,	kamervoorzitter
	Jacques Vanhaeverbeek,	kamervoorzitter
	Johan Lust,	kamervoorzitter
	Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter
	Geert Debersaques,	kamervoorzitter
	Eric Brewaeys,	kamervoorzitter
	Jacques Jaumotte,	kamervoorzitter
Mevr.	Simone Guffens,	kamervoorzitter
	Colette Debroux,	kamervoorzitter
de HH.	Bruno Seutin,	staatsraad
	Imre Kovalovszky,	staatsraad
	Pierre Lefranc,	staatsraad
	Jan Clement,	staatsraad
Mevr.	Pascale Vandernacht,	staatsraad
de HH.	Michel Pâques,	Staatsraad
	Stephan De Taeye,	staatsraad
	Luc Cambier,	staatsraad
	Bert Thys,	staatsraad
	Pierre Barra,	staatsraad
Mevr.	Diane Déom,	staatsraad
de HH.	Peter Sourbron,	staatsraad
	Yves Houyet,	staatsraad
	David De Roy,	staatsraad

	Serge Bodart,	staatsraad
Mevr.	Kaat Leus,	staatsraad
bijgestaan door		
	Gregory Delannay,	waarnemend hoofdgriffier.

De wnd. Hoofdgriffier

De Eerste Voorzitter

Gregory Delannay

Yves Kreins